

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0524U000391

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-11-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрусак Ірина Павлівна

2. Iryna P. Andrusiak

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 12.00.01

Назва наукової спеціальності: Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових вчень

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 09-12-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 35.052.19

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.21.11, 10.77.21.13, 10.07

Тема дисертації:

1. Запобігання та протидія домашньому насильству: теоретико-правове дослідження
2. Prevention and Combating of Domestic Violence: Theoretical and Legal Research

Реферат:

1. Дисертація є першим у загальнотеоретичній юриспруденції комплексним науковим дослідженням аспектів запобігання та протидії домашньому насильству через висвітлення правової природи домашнього насильства, його причин і характерних особливостей прояву в окремих формах і стосовно різних суб'єктів, а також встановлення дієвих заходів запобігання і протидії цьому явищу. Емпіричну базу дослідження становлять міжнародні звіти і доповіді урядових інституцій (ООН, ЮНІСЕФ, ВООЗ, ООН Жінки, Фонду ООН у галузі народонаселення, Офісу високого комісара ООН з прав людини, Ради Європи, Європейської комісії проти расизму і нетерпимості, Міжнародної організації праці, НАТО тощо), статистичні показники органів влади України та іноземних держав, звіти Уповноважених у сфері прав людини чи спеціальних уповноважених у сфері рівності багатьох європейських країн, звіти правоохоронних органів та органів охорони здоров'я, дані судової практики, зразкові справи, комплексні зведення, нормативні джерела, спеціалізоване законодавство та матеріали практики зарубіжних країн, зокрема Австрії, Аргентини, Албанії, Болгарії, Боснії і Герцеговини, Бразилії, Бельгії, Грузії, Данії, Естонії, Індії, Індонезії, Італії, Іспанії, Великої

Британії, Канади, Колумбії, Китаю, Латвії, Литви, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, Південної Кореї, Північної Македонії, Румунії, Сербії, США, Туреччини, Франції, Чехії, Чорногорії, Швеції, судова практика ЄСПЛ (43 справи), рішення Комітету з ліквідації дискримінації щодо жінок (12 справ), дані авторського опитування. Авторкою запропоновано комплексний понятійно-категоріальний апарат у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, зокрема розроблено дефініції таких понять: «державна політика у сфері запобігання та протидії домашньому насильству», «принципи правової політики у сфері домашнього насильства», «ціль правової політики у сфері протидії та запобігання домашньому насильству», «латентність домашнього насильства», «поліфонія форм домашнього насильства», «циклічність домашнього насильства», «причини домашнього насильства», «сексуальне домагання», «газлайтинг», «віктимблеймінг», «кібернасильство», «кіберзалежування», «кіберпереслідування», «протиправний секстинг», «доксинг». За допомогою системи авторського методологіювання розроблено і згруповано принципи правової політики запобігання та протидії домашньому насильству, систематизовано види засобів реалізації правової політики у сфері домашнього насильства за темпоральним спрямуванням, за сферою, за територіальним спрямуванням, за механізмами впливу, за спрямованістю та виокремлено ознаки домашнього насильства, що розкривають теоретико-правову природу цього явища. У дисертації запропоновано класифікацію типів домашнього насильства: за інтенсивністю застосування, за формою діяння, за кількістю жертв, за ступенем тяжкості, за характеристикою постраждалої особи, за характеристикою кривдника, за індивідуалізацією діяння, за соціальним статусом постраждалої особи. Запропоновано заходи удосконалення правової практики запобігання та протидії домашньому насильству залежно від його форми. Мотивується потреба розширення форм домашнього насильства, що визначені в міжнародних стандартах, шляхом визначення кібернасильства окремою формою домашнього насильства, відтак наведено його правові характеристики. Виокремлено особливості домашнього насильства щодо жінок, чоловіків, дітей, представників ЛГБТ-спільнот, етнонаціональних суспільних груп, зокрема ромів, осіб похилого віку та людей з інвалідністю, що повинні бути враховані при формуванні еталонів правового регулювання, державних програм, функціонуванні органів публічної влади у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Авторкою запропоновано удосконалити комплекс правових гарантій протидії домашньому насильству: впровадити спеціалізоване навчання фахівців; активізувати інтегративну співпрацю між суб'єктами та оновити законодавство шляхом введення вимоги створювати інтегровані центри підтримки; інтенсифікувати співробітництво державних органів та інститутів громадянського суспільства; поліпшувати реалізацію права на правову допомогу шляхом внесення до переліку суб'єктів права на безоплатну вторинну правничу допомогу дітей, які стали свідками домашнього насильства; коригувати дієвість інститутів охоронних приписів; впровадити інститут розкриття інформації про кривдника за запитом зацікавленої особи.

2. The dissertation is the first comprehensive scientific study in general theoretical jurisprudence of the aspects of preventing and combating domestic violence by highlighting the legal nature of domestic violence, its causes and characteristic features of manifestation in certain forms and in relation to different subjects, as well as establishing effective measures to prevent and combat this phenomenon. The empirical basis for the research are international reports and reports of governmental institutions (UN, UNICEF, WHO, UN Women, United Nations Population Fund, Office of the High Commissioner for Human Rights, Council of Europe, European Commission against Racism and Intolerance, International Labor Organization, NATO, etc.) statistical data of Ukrainian and foreign authorities, reports of the Ombudsmen or Special Equality Commissioners of many European countries, reports of law enforcement and healthcare authorities, court practice data, exemplary cases, comprehensive summaries, and regulatory sources, specialized legislation and practice materials from foreign countries, including Argentina, Albania, Austria, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Brazil, Belgium, Canada, Colombia, China, Denmark, Estonia, Georgia, Germany, India, Indonesia, Italy, Spain, Great Britain, Canada, Latvia, Lithuania, the Netherlands, Norway, Poland, South Korea, South Africa, Spain, and the United Kingdom, Poland, South Korea, North Macedonia, Romania, Serbia, Sweden, Switzerland, Turkey, the United States, France, the Czech Republic, Montenegro, and the United Kingdom, case law of the ECHR (43 cases), decisions of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women (12 cases), and data from the author's survey conducted in different regions of

Ukraine in 2021-2024. The author proposes a comprehensive conceptual and categorical apparatus in the field of preventing and combating domestic violence, in particular, the definitions of the following concepts are developed: “state policy in the field of preventing and combating domestic violence”, “principles of legal policy in the field of domestic violence”, “purpose of legal policy in the field of combating and preventing domestic violence”, “latency of domestic violence”, “polyphony of forms of domestic violence”, “cyclical nature of domestic violence”, “causes of domestic violence”, “sexual harassment”, “gaslighting”, “victim-blaming”, “cyberviolence”, “cyberbullying”, “cyberstalking”, “illegal sexting”, “doxxing”. The peculiarities of domestic violence against women, men, children, representatives of the LGBT community, ethno-national social groups, in particular Roma, the elderly and people with disabilities, are highlighted, which should be taken into account when forming the standards of legal regulation, state programs, and the functioning of public authorities in the field prevention and countermeasures against domestic violence.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Андрусяк І. П., 2018а. Гендерний аспект в професійній діяльності та гендерна нерівність на ринку праці. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Сер. : Юридичні науки, 902, с. 26–30.
- Андрусяк І. П., Перів І. В., 2019. Ольга Басараб як борець за права і свободи українського народу: історико-правові та гендерні аспекти. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Сер. : Юридичні науки, 24, с. 69–76. (Особистий внесок: визначення основної концепції роботи, встановлення та репрезентація гендерних аспектів у доробках О. Басараб, формулювання висновків.)
- Андрусяк І. П., 2019а. Жінки-філософині, Аристотель та місце жінок у науці. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Сер. : Юридичні науки, 23, с. 45–50.
- Андрусяк І. П., 2021а. Логіка в системі вищої юридичної освіти та наукових дослідженнях. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Сер. «Юридичні науки», 1 (29), 8, с. 42–47.
- Andrusiak I., 2022а. On the role of the logical method of knowledge in scientific and legal research. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Сер. «Юридичні науки», 1 (33), 9, с. 22–27.
- Андрусяк І. П., 2022а. Гендерний вимір діяльності українського жіночого руху Канади та Австралії. Аналітично-порівняльне правознавство, 4, с. 11–16.
- Andrusiak I., 2022б. Legal policy regarding domestic violence in certain ethno-national groups (on the example of the Roma). Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Сер. «Юридичні науки», 4 (40), с. 257–262.
- Андрусяк І. П., 2023а. Теоретико-правовий аналіз становища літніх людей, котрі стали жертвами домашнього насильства. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Юридичні науки, 14, с. 5–10.
- Андрусяк І. П., 2023б. Запобігання та протидія домашньому насильству: роль культурно-ментальних чинників. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер. : Право, 79, 1, с. 11–16.
- Андрусяк І. П., 2023в. Сексуальне насильство як вид домашнього насильства: активізація правових аспектів. Актуальні проблеми політики, 72, с. 11–16.
- Андрусяк І. П., 2023г. Протидія домашньому сексуальному насильству. Прикарпатський юридичний вісник, 4 (51), с. 3–6.

- Андрусяк І. П., 2023д. Теоретико-правові аспекти ефективності правової політики у сфері домашнього насильства: соціальні причини проблеми. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Сер. «Юридичні науки», 3 (39), с. 150–156.
- Андрусяк І. П., 2023е. Роль міжнародних правових інструментів у формуванні національних стратегій боротьби з домашнім насильством: теоретико-правовий аналіз. Публічне право, 3 (51), с. 145–151.
- Андрусяк І. П., 2023є. Удосконалення правового регулювання запобігання та протидії домашньому насильству під час війни. Право і суспільство, 5, с. 3–9.
- Андрусяк І. П., 2023ж. Діти як жертви домашнього насильства: аналіз адаптації європейських стандартів. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. «Юридичні науки», 5, с. 5–9.
- Андрусяк І. П., 2023з. Принципи правової політики у сфері домашнього насильства. Аналітично-порівняльне правознавство, 6, с. 15–19.
- Андрусяк І. П., 2024а. Домашнє насильство представників ЛГБТ та квір-спільнот. Аналітично-порівняльне правознавство, 1, с. 17–22.
- Андрусяк І. П., 2024б. Застосування проактивного комплексного підходу у сфері домашнього насильства. Наука і техніка сьогодні, 3 (31), с. 14–22.
- Андрусяк І. П., 2024в. Чоловіки як потерпілі від домашнього насильства: аспекти правового регулювання. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер. : Право, 81, 1, с. 11–15.
- Андрусяк І. П., 2024г. Економічне насильство як латентна форма домашнього насильства: теоретико-правовий аспект. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер. : Право. 80, 1, с. 13–17.
- Андрусяк І. П., 2024д. Подолання проблеми латентності домашнього насильства. Наука і техніка сьогодні. Педагогіка. Право. Економіка. Фізико-математичні науки. Техніка, 7 (35), с. 14–21.
- Andrusiak I., Khomyshyn I., Bohiv Y., Nadiienko O., Tsebenko S., 2023. Innovative approaches to protecting victims of domestic violence in the european legal space: experience and opportunities. Lex Humana, 16, 1, p. 474–493. (Особистий внесок: проведення аналізу стану жертв від домашнього насильства у різних сферах, узгодження законодавчої бази ЄС, контент-аналіз фахової літератури, пропозиції щодо опису новітніх методів захисту жертв.)
- Andrusiak I., Khomyshyn I., Pankratova V., Shulhan I., Periv I., 2023. Legal protection of victims of domestic violence in the european union: a comparative perspective. Lex Humana, 16, 1, p. 67–83. (Особистий внесок: формування концепції, вибір окремих методів, узагальнення практики держав-членів ЄС, формулювання висновків.)
- Protosavitska L., Omelchenko N., Kuderska N., Samilyk L., Andrusiak I., 2023. The gender principle in law as a guarantee of equality in legal regulation. Revista Direito e Sexualidade, 4, 1, p. 125–149. (Особистий внесок: систематизація знань про фемінізм, аналіз розвитку гендерного підходу у політиці.)
- Blikhar M., Andrusiak I., Khytra O., Hula I., Pasternak V., 2024. Domestic violence and reproductive health: problems of update of state legal policy. Reproductive endocrinology, 71, p. 109–116. (Особистий внесок: узагальнення даних опитування, визначення тенденцій оновлення правової політики, формулювання висновків.)
- Andrusiak I., Mykivych M., Harasymiv T., Chornopyska V., Oliinyk Y., 2024. The effectiveness of international conventions in the struggle against world's domestic violence. Jurnal Cita Hukum. 12, 1. URL: <https://journal.uinjkt.ac.id/index.php/citahukum/article/view/38889>. (Особистий внесок: вибір методологічного інструментарію дослідження, порівняльний аналіз літератури, проведення контент-аналізу і порівняння, аналіз обізнаності окремих груп правовими нормами.)

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U100040

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хомишин Ірина Юріївна
2. Iryna Khomyshyn

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бисага Юрій Михайлович
2. Yurii Bysaha

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оніщенко Наталія Миколаївна

2. Nataliia Onishchenko

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щирба Мар'яна Юріївна

2. Mariana Shchyrba

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гарасимів Тарас Зеновійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гарасимів Тарас Зеновійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Жаровська Ірина Мирославівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна